

АНОТАЦІЯ

**кваліфікаційної роботи магістра Юнакова Богдана Миколайовича
на тему: Моделі регіонального розвитку: порівняння соціально-економічної
політики Фінляндії та України**

Науковий керівник: к. геогр. н., доцент Телебенєва Євгенія Юрївна

Актуальність дослідження зумовлена посиленням уваги до регіонального виміру соціально-економічної політики в умовах глобалізації, де конкуренція відбувається переважно між регіонами. Фінляндія демонструє успішний приклад трансформації периферійності в конкурентну перевагу через інновації, смарт-спеціалізацію та соціальну згуртованість. Україна, навпаки, перебуває в процесі децентралізації (з 2014-2015 рр.), пошуку оптимальної моделі регіонального розвитку на тлі воєнного конфлікту, економічної стагнації периферії та необхідності післявоєнного відновлення й євроінтеграції. Порівняння моделей цих країн дозволяє виявити можливості трансферу фінських практик (фіскальна децентралізація, регіональні ради, RIS3, міжмуніципальна кооперація) до українських реалій з урахуванням сучасних викликів.

Метою дослідження є здійснити порівняльний аналіз моделей регіонального розвитку та соціально-економічної політики Фінляндії та України, виявити ключові відмінності, спільні риси, оцінити ефективність і розробити рекомендації щодо адаптації фінського досвіду для вдосконалення регіональної політики України.

Завдання: 1. Узагальнити теоретичні підходи до моделей регіонального розвитку, визначити класифікації та чинники формування; 2. Дослідити історичні передумови, інституційні засади та механізми реалізації соціально-економічної політики Фінляндії; 3. Проаналізувати еволюцію та сучасний стан регіональної політики України, оцінити результати децентралізації 2014–2025 рр.; 4. Провести порівняльний аналіз моделей за ключовими параметрами (децентралізація, фіскальна автономія, вирівнювання, інновації, соціальна спрямованість); 5. Виявити сильні/слабкі сторони української моделі через SWOT-аналіз з урахуванням фінського досвіду; 6. Розробити рекомендації щодо вдосконалення політики України (післявоєнне відновлення, євроінтеграція, зелена трансформація).

Об'єктом дослідження є моделі регіонального розвитку та соціально-економічна політика держави.

Предметом дослідження є особливості формування, функціонування, результативність моделей Фінляндії та України, можливості трансферу фінських практик.

Методи дослідження: загальнонаукові (аналіз, синтез, індукція, дедукція, системний підхід) та спеціальні (порівняльно-географічний, історико-генетичний, статистичний, картографічний, SWOT-аналіз, метод кейс-стаді).

Структура роботи: робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (72 джерела) та додатків. Основний текст – 106 сторінок, 8 рисунків та діаграм. У розділі 1 «Теоретико-методичні основи дослідження моделей регіонального розвитку» узагальнено поняттєво-термінологічний апарат, проаналізовано ключові теоретичні підходи (функціонально-інституційний, результативно-цільовий, просторово-еволюційний, нормативно-ідеологічний, гібридний), класифікації та еволюцію моделей. У розділі 2 досліджено історичні передумови, інституційні засади та сучасні механізми соціально-економічної політики Фінляндії в контексті регіонального розвитку. У розділі 3 проаналізовано еволюцію регіональної політики України, проведено порівняльний аналіз з фінською моделлю, SWOT-аналіз та сформульовано рекомендації.

Ключові слова: регіональний розвиток, соціально-економічна політика, глобалізація, регіон, країна, Фінляндія та Україна.